

ממדרן רבינו הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א פרשת שילה תשפ"ה

• מעשה חמד • מהנעשה והנשמע בבית מדרן שליט"א

מדור מורחב של פסקי הלכה, הוראות וחיזוקים מהימים האחרונים בצל המלחמה

למלחמה עליהם, ואנחנו צריכים לקחת את הנשק הכי גדול שיש לנו שבת, אות היא ביני וביניכם אות עולם, זה שבת, לשמור על השבת כמשמרת, לא לדבר דברים בטלים. והילדים, זה הנשק הגדול ביותר שיש לנו, אני בטוח בעז"ה, בתי מדרשות שלנו ב"ה מלאים בתינוקות של בית רבן, וג"כ את השבת צריך לחזק ביותר, אות היא ביני וביני בני ישראל, הקב"ה אמר על השבת, לא לדבר דברים בטלים, רק ללמוד, ובפרט עם הילדים... ובעז"ה נראה ישועת ה' כהרף עין, והמה כרעו ונפלו ואנחנו קמנו ונתעודד ד' הושיעה המלך יענונו ביום קראינו. כעת נבקש להגיד כמה פרקי תהילים כולנו יחד, אנחנו בעת צרה...', סיים רבינו את דבריו.

הן עם כלביא יקום - לחטוף את המצוות

- במהלך השבת נשא רבינו דברי חיזוק רבים, כאשר בין הדברים אמר: 'שמו של המבצע הוחרט כ'עם כלביא', ואם אחינו שלא זכו לטעום את טעמו של בית המדרש, מפרשים זאת על החוזק והחוסן של העם והצבא, אנחנו צריכים רק להסתכל ברש"י על המלים הללו, ולראות מה הוא כותב.

- 'ואין לך דבר שאינו מפורש בתורתנו הקדושה, וצריך רק לדעת היכן למצוא את הדברים. פעמים רבות באים אלינו אנשים החוששים מהמצב הבטחוני, ורוצים סגולה להצלה ושמירה, ואחד מהדברים שאנחנו נוהגים לומר להם, הם לפתוח בפניהם את דברי רש"י בפרשת בלק, הנותן לנו סגולה - של-הצלה מפני האויבים. אז הוא נקרא יחד את הדברים ונראה שרש"י הקדוש מדבר על כל האופציות האפשריות.

- 'על הפסוק (במדבר כג, כד) 'הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא, לא ישכב עד יאכל טרף ודם חללים ישתה', ואמר רש"י: "הן עם כלביא יקום וגו' - כשהן עומדין מְשַׁנְתָּם שחריית, הן מתגברים כלביא וכארי לחטוף את המצוות, ללבוש טלית לקרוא את שמע ולהניח תפילין. לא ישכב - בלילה על מטתו עד שהוא אוכל, ומחבל כל מזיק הבא לטרפו. כיצד, קורא את שמע על מטתו ומפקיד רוחו ביד המקום. בא מחנה וגייס להזיקם - הקב"ה שומרם ונלחם מלחמותם ומפילם חללים", עכ"ל רש"י.

- 'הרי לנו, שיש מקרים שגם עם ישראל קרוי... 'מחבל', דהיינו שיש בכוחו לחבל ולהזיק לכל אלה הבאים לטרפו, והרי לנו שבפסוק זה אכן יש סגולה רבתי, והקב"ה מציל אותנו מהם, בתנאי אחד: שנתגבר כלביא וכארי לחטוף את המצוות. ומפורש ברש"י דבר נוסף, שעל ידי שקוראים קריאת שמע על המיטה, בכוונה, הרי שאם באים גייס להזיק לעם ישראל, הקב"ה שומר עלינו, ונלחם מלחמותם, ומפילם חללים.

- עוד הביא רבינו: 'ויודע מה שכתב רבינו החתם סופר זצ"ל (דרשות, עמוד תג) על מה שאמרו חז"ל, שתלמידי חכמים מרבים שלום בעולם, וביאר שכיון שהתלמידי חכמים נלחמים במלחמתה של תורה, הרי שהם מונעים הרבה מלחמות אחרות, ובזכות מלחמתה של תורה שלהם, יש שלום בעולם, ויש פחות מלחמות. ונאמר במדרש רבה (דברים רבה, א יט) א"ר יהודה בר שלום, אמרו לו ישראל, רבונו של עולם, אביו [של ישמעאל] מברכו על חרבך תחיה, ואתה מסכים עמו, ואומר לנו הצפינו עצמכם מפניו, ולהיכן נברח. אמר להן: אם ראייתם שמזדווג לכם - ברוח לתורה!!! וכן אמרו במדרש שוחר טוב (תהלים, מזמור לה), אמר הקב"ה לדוד, דוד, עסוק בתורה, ואני אלחם מלחמותיך! וכן אמר משה, על כן יאמר בספר מלחמות ה', אם אתם עוסקים בספר, אני נלחם על דיכום, לכך נאמר ריבה ה' את יריבי לחם את לוחמי. ובמדרש ילקוט שמעוני (תהלים רמז תשכב) הוסיף על כך, החזק מגן וצנה, א"ל הקב"ה לדוד, וכי למגן וצנה אני צריך? רוח אחד אני נופח בהם והם פורחים, שנאמר יהיו כמוץ לפני רוח'.

הנשק שלנו זה שבת ולימוד תורה עם הילדים!

- ביום שישי (ערב שב"ק פרשת בהעלותך), שעות ספורות לאחר תחילת המתקפה באיראן והמלחמה הנוכחית, לאחר תפילת הנץ בביהכ"נ 'המרכז' ברמת אלחנן, ולאור המצב הבטחוני הרגיש, הורה מרן רבינו שליט"א לומר כמה פרקי תהילים וכן לשוב ולומר 'אבינו מלכינו', כפי שנהגו מתחילת המלחמה עד לפני תקופה. רבינו התפלל וזעק מקירות לבו בדמענות שליש לאבינו שבשמים, שיגן ויחוס על עמו ישראל.

- לאחר מכן עלה רבינו על בימת ארון-הקודש ונשא דברי חיזוק מיוחדים לרגל המצב, להלן התמלול המלא מדברי קדשו: 'אנחנו נמצאים כיום במצב שזקוקים לרחמי שמיים במאד מאד, כמו ממש בימי המן הרשע, העמלק של היום ימ"ש החליט שם להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים, הוא אומר מפורש שרוצה להשמיד את כל היהודים. מה אנחנו צריכים לעשות? מה שהקב"ה אמר לנו, בפרשת השבוע 'בהעלותך' כתוב: 'וכי תבוא מלחמה בארצכם על הצר הצורך אתכם והרעותם בחצוצרות ונזכרתם לפני ד' אלוקיכם ונושעתם מאויביכם'.

- 'זה הנשק שיש לנו, אני רוצה להגיד, הדבר הכי גדול שיש לנו זה השבת, על השבת אמר הקב"ה אות היא ביני וביניכם, אות עולם, השבת. אבל יש עוד איזה פרט אחד מאד חשוב שצריכים אותו לדעת, אנחנו הרי נלחמים כעת עם מלכות פרס, הצאצאים והיורשים של המן הרשע, וכתוב בחז"ל (מגילה דף טז ע"א) שכאשר המן הגיע להלביש את מרדכי, ראה שהילדים יושבים לפני מרדכי ולומדים הלכות קמיצה, ובאותו רגע הבין המן שהוא אבוד, ואמר 'אתא מלי קומצי קמחא דיכדו, ודחי עשרה אלפי ככרי כספא דידי' [באה לימוד הקמיצה שלכם, ודחתה והכריעה את עשרת אלפים ככר כסף שלי]. כך אמר המן במפורש, אם אני רואה פה ילדים אני אבוד!

- 'כולנו צריכים לקחת את הנשק הכי גדול שיש לנו, הנשק הכי גדול שיש לנו זה הילדים, הילדים אין בהם חטא, ואיתם לראות ללמוד, בפרט בשבת. והם ממש כמו בימי המן, שהמן ראה אותם שלומדים עם הילדים אמר אני אבוד, ב"ה בבתי מדרשות שלנו לומדים עם הילדים, אך צריכים כעת יותר חיזוק, להגיד לילדים: 'תדעו לכם, כשהמן ראה את הילדים אמר אני אבוד, גם הוא יראה אותם גיד אני אבוד. הילדים זה כח עצום! זה הנשק שיש לנו!

- 'צריכים לקיים מה שהקב"ה אמר לנו, מה הקב"ה אמר לנו? כתוב בהפטרה של השבוע (זכריה ב, יד): 'רְנִי וְשִׁמְחִי בַת צִיּוֹן כִּי הִנְנִי בָא וְשִׁכְנִיתִי בְּתוֹכְךָ נְאֻם ד': וְנָלוּ גוֹיִם רַבִּים אֶל ד' בַּיּוֹם הַהוּא וְהָיוּ לִי לְעַם וְשִׁכְנִיתִי בְּתוֹכְךָ וְיָדַעְתָּ כִּי ד' צְבָאוֹת שְׁלַחְנִי אֵלַיךְ: וְנָחַל ד' אֶת-יְהוָה חֲלָקוֹ עַל אֲדָמַת הַקָּדָשׁ וַנְּבַח עוֹד בִּירוּשָׁלַיִם...'

[אחר שהודיע זכריה הנביא את האזהרה שהזהיר ה' את אומות העולם, לבל ירעו לישראל, כי ה' משיגח עליהם ועתיד להפריע מכל הקמים עליהם, פונה הנביא בשם ה' אל ירושלים, ומבשר לה על גאולתה בקרוב: רנני ושמחי ירושלים, כי הנני בא אליך לעתיד לבוא. ובאותה עת, כאשר יראו כל העמים את גאולתכם, יתחברו גויים רבים אל ה' ביום ההוא ויתגיירו, ויאמינו בה'. ועם כל זה ושכנתי בתוך - ולא בתוכם. ומוסיף הנביא ואומר, וידעתך בראותך כי ה' משרה שכנינו בך ולא בין שאר האומות, כי ה' צבקות שלחני אליך, ובכך תדעו שעיקר ייעוד הגאולה אשר דיבר ה', נאמר עליכם בני ישראל. וכשישכון ה' בירושלים, וינחיל ה' ליהודה את חלקו בארץ ישראל, ובחר ה' עוד בירושלים, ששם יבנה את ביתו ונחלתו. וכשתתקיים ההבטחה, ישתקו כל האומות מפחד ה', כי יקין ה' ממעון קדשו, וירד לארץ לנקום נקמתו מהאומות].

- ב"ה אצלנו אין שנאה אין קנאה, אבל מה יש? כעת בשלוש בלילה הכריזו שיצאו כעת

חכם עדיף מנביא: מכתבו המופלא של רבינו על הסכנה מאיראן, עוד לפני פרוץ המלחמה

הציבור החרדי והדתי בעיר רמת גן, סוער ביממה האחרונה, לאחר רצף של נפילות טילים בעיר רמת גן, מתחילת המלחמה בכלל, ועד השבת האחרונה בפרט, כאשר טיל ששוגר מאיראן נפל על בניין, וגרם לשלושה הרוגים, ולפצועים רבים, ולנזק רב בכל הרחוב כולו.

תושבי העיר, שומרי השבת, מזכירים בהתרגשות את המכתב הנדיר שכתב מרן רבינו שליט"א, זמן קצר בטרם פרצה המלחמה בשמחת תורה תשפ"ד, כאשר הקים את מפלגת 'רמת גן באמונה', שחרטה על דגלה את המלחמה בחילולי השבת בעיר רמת גן. המכתב שנכתב מזעקת לבו של רבינו, אקטואלי יותר מתמיד, בימים אלו, כאשר לצערנו רואים כי בעיר שם הרבו חילולי שבת בפרהסיא, חסרה ההגנה הרוחנית, ושוב ושוב העיר חווה נפילות קשות.

את מכתבו פתח רבינו בפסוק: "על מי בטחת כי מרדת ביד?" (מלכים ב, פרק יח), וממשיך וכותב: "לאחיי ורעיי יקירים, תושבי עירנו רמת גן, שלום וברכה וישע רב. אויבנו במדינת איראן, הכינו לאחרונה שלוש פצצות אטום, ברור לכולנו שהפצצות לא יוצרו על מנת להניחן במוזיאון, אלא כדי להשליכן עלינו ח"ו. לעת זאת, בימים שחרב חדה מונחת על צווארו הקולקטיבי של העם, אין לנו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים, על ידי הסגולה הגדולה ביותר שבוראנו מסר לנו.

"ומהי אותה סגולה? - שמירת השבת. כפי שאנו אומרים בפיוט הנודע: "כי אשמרה שבת - א-ל ישמרני". ולכן אנו אומרים בתפילתנו: "מנוחת שלום ושלוה, השקט ובטח", כיון שעל ידי שמירת שבת אנו זוכים לשלום השקט ובטח. השבת תסוכך עלינו מכל מזיק ופגע כאשר נשמור עליה. וזוהי גם הסיבה שנוהגים לומר "שבת שלום" כיון שהשבת מביאה שלום ומצילה ממלחמה כאשר שומרים ומכבדים אותה כראוי."

ממשיך רבינו: "לדאבון לב, קמו מנהיגי ציבור בעירנו, והכריזו כי שמו להם למטרה לפעול חלילה להסרת השמירה האלוקית של העיר ולהביא להמתת אסון על הציבור, וזאת על ידי הפעלת תחבורה ציבורית ופתיחת חנויות בשבת בעירנו. מהדהדת באוזנינו הזעקה הנוראית הכתובה בנביא (מלכים ב' יח) "מה הבטחון הזה אשר בטחת... על מי בטחת כי מרדת ביד? על מי בוטחים אותם אלו שמעוניינים לרמוס את השבת הקדושה בחוצות קריה?! מניין להם הבטחון שנוזכה לשמירה והצלה מאויבנו החפצים להשמידנו, כאשר תפעל התחבורה הציבורית ברחובות העיר?! על מי הם סומכים שמרידתם באלוקים ומסיתים את הרבים להצטרף למרידתם למרדם הנורא?! הלא הם מסכנים את קיומנו בעיר, כפי שמתרה בנו הנביא ירמיהו (י"ז, כ"ז) "ואם לא תשמעו אלי לקדש את יום השבת ולבלתי שאת משא ובוא בשערי ירושלים ביום השבת, והצני אש בשעריה!" [לאחר מכן סיים רבינו את מכתבו, שנגע לאותם ימים בענין הבחירות המקומיות, להצביע למפלגת 'רמת גן באמונה'], עכ"ד דבריו המופלאים של רבינו.

הוראת רבינו על כוללים מחוץ לבני ברק - לנסוע וללמוד עם תפילין!

השבוע ביום א' י"ט סיון, התפלל מרן רבינו שליט"א תפילת מעריב בבית מדרשו ברמת אלחנן, בשעה 20:30, כאשר דקות אחדות לפני שהתחילו להתפלל, הודיעו שעומדת להישמע אזעקה בדקות הקרובות. רבינו הסתפק האם להתחיל לומר תהילים, שכן התפילה בעת צרה מדאורייתא, או שמא להתחיל להתפלל מעריב (אולי מדין תדיר קודם), ולבסוף הכריע להתחיל להתפלל. ואכן באמצע שמו"ע נשמעה אזעקה שהרעידה הלבבות, ופיצוצים עזים שבאו לפשט עקמומיות שבלב.

אנקודטה מעניינת התרחשה, כאשר סיים רבינו את תפילת שמו"ע, ופנה לש"ץ והורה לו שייאמר קדיש, אך בטרם יאמרו 'עלינו לשבח', יאמרו הקהל 'אבינו מלכינו', כמנהגו בתפילת שחרית ומנחה, מפרוץ המלחמה מחדש בימים האחרונים, אך כעת באופן חד-פעמי הורה לאמרו גם לאחר תפילת מעריב, בזמן האזעקות והיירוטים.

לאחר שסיימו תפילת ערבית, פנה רבינו לקהל הרב שגדש את היכל ביהכ"נ, והצטופף סביב דמותו המאירה והמרגיעה של רבינו, ואמר בטחון מוחלט: 'מה כרעו ונפלו ואנחנו קמנו ונתעודד, ה' הושיעה המלך יעננו ביום קראנו, עכשיו זה זמן רצון מאד להתפלל, והקב"ה יעזור. מה כרעו ונפלו, ואנחנו קמנו ונתעודד'.

לאחר מכן הפנו הנוכחים שאלות רבות בעניינים שהזמן גרמא, בעקבות המלחמה והטילים הרבים המשוגרים לעברינו. כאשר רבים מהשאלות אישיות ורגישות, שלא ניתן לפרסמן, אולם השאלה הבאה מיוחדת במינה: לפני רבינו ניגש ראש כולל, ושאלתו בפיו: 'הכולל שלי שוכן מחוץ לבני ברק, אבל כל האברכים גרים בבני ברק, מה לעשות בימים הקרובים'. רבינו שאל ובידר: 'האם יש חשק לאברכים לנסוע?' - ראש הכולל השיב שצריך לשאול את האברכים, והשיב רבינו: 'אם יש להם חשק, וזה לא מפריע להם הפחד, אז זה מצוה גדולה. הרי בלאו הכי מתחילים בלילה בעיקר לירות טילים... א"כ באופן שיש שם ממ"ד, אז בעז"ה הם יקבלו שכר גדול. וצריך להגיד לאברכים שאם רוב הציבור רוצה, ויש ממ"ד, אז זה מצוה גדולה.

וכאן פנה רבינו והוסיף עצה נפלאה: 'רק תוסיף להם עוד דבר, שיבואו כולם לבושים עם תפילין... הרי על תפילין נאמר 'וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך'. גם בדרך, וגם בלימוד, וגם בדרך חזרה שיהיו עטורים בתפילין...'

נכדו הרב חיים מלין שנכח במקום, הוסיף כי כך נהגו תלמידי רבינו, אברכי כולל 'בית דוד' בעיר חולון בכל המלחמות שהיו בעשרות שנים האחרונות, שהיו נוסעים בטנדר של הכולל, והיו עטורים בתפילין כל הדרך, ועסקו בתורה, לשמירה בזמן הסכנה [ואכן גם בימים אלה, העתיק כולל 'בית דוד' את משכנו להיכל ביהכ"נ המרכזי, ורבינו נצפה יושב ולומד כל הבוקר יחד עם האברכים, כשהם עטורים בתפילין].

כל הסימנים של ביאת המשיח כבר נמצאים!

לאחר מכן פנה אברך נוסף לרבינו, ושאל: 'אני לומד בבת ים, אז גם לנסוע לכולל עם תפילין?', תשובת רבינו: 'בת ים ודאי, היא הרי ניזוקה כעת... לנסוע ולהיות עם תפילין'. וכאן הוסיף רבינו משפט מבהיל, אשר מצטרף לאמירות קודמות של רבינו: 'תראה, כל הסימנים של משיח כבר נמצאים, כולם... כל הסימנים, אנחנו כעת לפני ביאת משיח, זה מעמד אחר... צריכים להפגין לכולם, ה' הוא האלוקים, ה' הוא האלוקים!', עכ"ל. את דבריו סיים רבינו: 'כל טוב לכם, כל טוב לכם, ה' יעזור שנשמע קול שיון וקול שמחה, וצריכים לקבל על עצמנו, שבשעה שניוושע, נעשה סעודת מצווה...'

לאחר מכן נשאל שוב רבינו: 'בשאר הערים, לא בבני ברק, באמצע תפילה, מה לעשות?' והשיב: 'את התפילה צריך לעצור ולסיים, אין מה לדבר... אבל שם צריך להגיד להם לתת הרבה צדקה, וכמו שכתוב בחז"ל, שתשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה...'. אך הסתייג לגבי העיר בני ברק: 'אבל כאן בבני ברק זה משהו אחר, החזו"א פטר אותנו. אבל צריכים לשמור על השבת. פה יש הבטחה של החזו"א, עוד לא קרה פה שום מקרה...'

והוסיף לספר: 'לילה אחד גיסתי הרבנית בת-שבע קניבסקי ע"ה אמרה לגיסי מרן שר התורה רבי חיים זצ"ל, חיים, נפלה פה 'בומבה' בבני ברק, הוא קם לרגע, זה היה בשבת, ואמר 'בבני ברק לא', ונרדם בחזרה, אתה יודע איפה שזה היה? כמה מטרים אחרי בני ברק... מה יש, היה פה חזו"א'.

נכדו הרב חיים מלין: 'שואלים פה, שכן רואים שנופלים מדי פעם רסיסים בבני ברק?, אבל מצד שני ב'זה לא מזיק'... רבינו השיב: 'אם זה לא מזיק, אז זה לא שום דבר... הרב חיים מלין: 'שמעתי שכבר שאלו את זה למרן הגר"ח עצמו, והשיב וכתב 'לא הזיק כלא נפל דמי'... [לאחר הנפילה בפרדס כץ, התבטא רבינו כי על מקומות שיש חילולי שבת בפרהסיא, אי אפשר לשאול שאלות].

לאחר מכן כשנכנס רבינו לבניין מגוריו, וראה נשים מבוגרות יוצאות מהמקלט מפחדות, אמר להם רבינו בחיך: 'היה לכם כל טוב, לא לפחד, רק להגיד תהילים, ולא לפחד...'

אחורה נא חידה

איך יתכן שיתחייב אדם להפריש תרומות ומעשרות מבעל חי

(שאוכלו בפני עצמו, ללא שנתערב בו שום טעם אחר)?

(התשובה לחידה, א"ה בשבוע הבא, החידה מאת ידידינו הרב ארז חזני שליט"א)

תשובה לחידה מגולין קודם: מבואר בשו"ע (או"ח סימן פט ס"ג) שקודם תפילת שחרית אסור לאכול ולשתות, אבל מים מותר לשתות. מתי אסור לאדם לשתות אפילו מים לפני התפילה (שלא מחמת תענית או נדר)?

תשובה. כתב הגר"ש קלוגר זצ"ל בשו"ת האלף לך שלמה (סימן קכא) כי מי שלא קידש בליל שבת, שדינו הוא שמקדש והולך כל יום השבת כולו, אסור לו לשתות אפילו מים קודם תפילת שחרית, כיון שחלה עליו חובת קידוש של הלילה, שוב אינה פוקעת גם קודם תפילת שחרית.

לקבלת העלון, פסקי הלכה, ועדכונים ממרן שליט"א, ניתן להרשם במייל a0527642209@gmail.com ובפלאפון הני"ל, או בכתובת מייל 3126877@gmail.com ובפלאפון 0533126877.

ניתן להאזין להקלטות ופסקי הלכה המתעכנים מדי יום ממרן רבינו שליט"א, וכן שיעור יומי בהלכות שבת ועוד, בקו 'שיח יצחק', 04-376-0582, לעדכונים על דרשות ושיעורים, וכן על מקומם של רבינו בשבת הקרובה בקו 'דברי חמד' 079-6077-468.